

Boekhouden geboekstaafd Uitwerkingen

Noordhoff

**Wim Broerse, Derk Jan Heslinga,
Wim Schauten**

14^e druk

Boekhouden geboekstaafd 1 Uitwerkingen

Drs. W.J. Broerse
Drs. D.J.J. Heslinga
Drs. W.M.J. Schauten

Veertiende druk

Noordhoff

Ontwerp omslag: G2K Creative Agency (Groningen-Amsterdam)

Omslagillustratie: iStockphoto

Eventuele op- en aanmerkingen over deze of andere uitgaven kunt u richten aan:
Noordhoff bv, Afdeling Hoger Onderwijs, Antwoordnummer 13, 9700 VB Groningen of
via het contactformulier op www.mijnnoordhoff.nl.

De informatie in deze uitgave is uitsluitend bedoeld als algemene informatie. Aan deze informatie kunt u geen rechten of aansprakelijkheid van de auteur(s), redactie of uitgever ontleen.

0 / 21

© 2021 Noordhoff Uitgevers bv, Groningen/Utrecht, The Netherlands

Deze uitgave is beschermd op grond van het auteursrecht. Wanneer u (her)gebruik wilt maken van de informatie in deze uitgave, dient u vooraf schriftelijke toestemming te verkrijgen van Noordhoff bv. Meer informatie over collectieve regelingen voor het onderwijs is te vinden op www.onderwijsauteursrecht.nl.

This publication is protected by copyright. Prior written permission of Noordhoff bv is required to (re)use the information in this publication.

ISBN (ebook) 9789001302139

ISBN 9789001301835

NUR 786

Serie-overzicht

Boekhouden geboekstaafd 1
Opgaven
Uitwerkingen

Boekhouden geboekstaafd 2
Opgaven
Uitwerkingen

Boekhouden geboekstaafd 3
Opgaven
Uitwerkingen (online)

Inhoud

- 2 Het financiële managementinformatiesysteem van een onderneming 7
- 3 De balans 10
- 4 Het vastleggen van financiële feiten 17
- 5 De winst- en verliesrekening 21
- 6 Grootboekrekeningen en de kolommenbalans 26
- 7 Journaalposten 37
- 8 Het decimale rekeningstelsel 49
- 9 De omzetbelasting 59
- 10 Dagboeken 66
- 11 Specificaties en verdichtingen 91
- 12 Kasstroomoverzicht en vermogensvergelijking 111
- 13 De implementatie en werking van boekhoudprogramma's 115
- 14 De permanence 119
- 15 Inkoop- en verkoopretouren en kortingen 142
- 16 De brutowinst bij wisselende inkooprijzen 155
- 17 De brutowinst bij voor- en nafacturering 167
- 18 Personeelskosten 179
- 19 Periodeafsluiting 184
- 20 Activa 203
- 21 Vreemd vermogen 222
- 22 Jaarafsluiting 240

-
- 23 De eenmanszaak en de personenvennootschap [261](#)
 - 24 Kapitaalvennootschappen (nv en bv) – het door de aandeelhouders
ingebrachte kapitaal [277](#)
 - 25 Kapitaalvennootschappen (nv en bv) – de reserves [292](#)
 - 26 Kapitaalvennootschappen (nv en bv) – herkapitalisatie [298](#)

Hoofdstuk 2

Het financiële managementinformatiesysteem van een onderneming

2.1.1 (niveau laag)

- a** Onder bestuurlijke informatieverzorging verstaan we het systematisch verzamelen, vastleggen en verwerken van gegevens, gericht op het verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het laten functioneren en het beheersen van een bedrijf en ten behoeve van de verantwoordingen die daarover moeten worden afgelegd.
- b** De vier stappen van de PDCA-cyclus:
- 1 Plan: stellen van doelen en concrete targets (forecasten).
 - 2 Do: het uitvoeren van de operationele activiteiten.
 - 3 Check: nagaan in hoeverre de uitvoering van de werkzaamheden verloopt in vergelijking tot het plan.
 - 4 Act: bijsturen van de uitvoering van de werkzaamheden of bijsturen van de plannen, als beide te veel uiteenlopen.
- c** Jaarlijks opgemaakt financieel verslag dat bestaat uit de balans, de winst- en verliesrekening en een toelichting op deze overzichten.
- d** De periode van een jaar is te lang om actuele sturingsinformatie beschikbaar te hebben. Met maand- of kwartaaloverzichten kan de ondernemingsleiding sneller reageren op gewijzigde omstandigheden.
- e**
- 1 De jaarrekening die dienst doet als verantwoordingsmiddel van de leiding van de onderneming tegenover de eigenaren.
 - 2 Ja, de regels in het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de verslaggeving zijn van toepassing. Daarnaast zijn van belang:
 - de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving;
 - de International Financial Reporting Standards.
- f**
- 1 Wanneer de externe jaarrekening – geheel of gedeeltelijk – voor iedereen ter inzage wordt gelegd bij het Handelsregister van de Kamer van Koophandel.
 - 2 Elke nv en bv; in sommige gevallen is maar gedeeltelijke publicatie vereist.
- g** De lezer krijgt door middel van de gepubliceerde jaarrekening financiële informatie over de betrokken onderneming, aan de hand waarvan de lezer beslissingen kan nemen.

2.2.2 (niveau: laag)

- a** Wanneer een bedrijfshuishouding naar winst streeft, spreken we van een onderneming.
- b** In het informatieproces in een onderneming onderscheiden we de volgende fasen:
- verzamelen van gegevens;
 - vastleggen van deze gegevens;
 - bewerken van de vastgelegde gegevens;
 - doorgeven van de bewerkte gegevens als informatie aan de vragers ernaar.
- c** Als Willeke in Rotterdam op zoek is naar een restaurant, kan de gevonden rekening haar informatie verschaffen over naam en ligging van het restaurant, prijsklasse, en dergelijke.

Wanneer Willeke geen plannen heeft een restaurant in Rotterdam te bezoeken, dan ontleent zij aan de gegevens op de rekening geen informatie. De gegevens hebben in dat geval voor haar geen waarde of betekenis.

- d** Informatieanalyse is het onderzoek naar de informatiebehoeften van de diverse medewerkers in een onderneming.
- e** Wanneer de informatievraag verandert, moet het informatieaanbod op de gewijzigde vraag worden afgestemd.
- f** Enkele doelen van de met behulp van de administratie verkregen informatie zijn:
 - het voorbereiden en nemen van beslissingen;
 - het beheersen van de uitvoering van allerlei activiteiten;
 - het afleggen van verantwoording.
- g** Normen zijn noodzakelijk om de gegevens over de werkelijkheid (bijvoorbeeld de hoogte van de brandstofkosten van de vertegenwoordigersauto) te kunnen toetsen. Bij afwijking van de werkelijkheid ten opzichte van de norm kan een onderneming proberen de oorzaken op te sporen. Hierna kan zij maatregelen nemen om de werkelijke situatie bij te sturen.

2.2.3 (niveau: middel)

- a** Systematisch vastgelegde gegevens over:
 - technische specificaties van de in de onderneming gebruikte software en hardware;
 - de leveranciers die een bepaalde grondstof kunnen leveren.
- b** Systematisch vastgelegde gegevens over:
 - reacties van klanten over kwaliteit, prijs en dergelijke van door de onderneming verkochte artikelen;
 - mededelingen aan het personeel over wijzigingen in de cao.
- c** Voorbeelden van gegevens die in de boekhouding worden verwerkt:
 - inkoop van goederen;
 - betalen van leveranciers;
 - betalen van loon.
- d** In de boekhouding worden financiële gegevens verwerkt tot financiële informatie.
- e** De beslissingen van ondernemingen veroorzaken de geldstromen en de goederenstromen in de economische kringloop.
- f** Een handelsonderneming verkoopt de ingekochte goederen meestal in onveranderde vorm door, terwijl bij een industriële onderneming altijd sprake is van een technisch transformatieproces.
- g** In eerste instantie werd uitsluitend de boekhouding zelf geautomatiseerd. Daarna werden diverse logistieke systemen en relatiesystemen eraan gekoppeld. In een nog later stadium kwam daar ook een integratie met productie en human resources (personeelsinzet) bij.
- h** Een geïntegreerd informatiesysteem is een informatiesysteem dat alle aspecten van een transactie in verschillende deelsystemen tegelijkertijd registreert.
- i** Een voordeel van een geïntegreerd informatiesysteem is werkbeparing:
 - elk gegeven hoeft maar eenmaal te worden ingevoerd;
 - steeds beschikbaar zijn van up-to-date gegevens in alle deelsystemen;
 - kleinere foutenkans: er ontstaan veel minder overnamefouten.

- j** Drie voorbeelden van interne integratie zijn:
- 1 integratie van de boekhouding met de voorraadadministratie;
 - 2 integratie van de boekhouding met het logistieke systeem;
 - 3 integratie van de boekhouding met een facturerprogramma.
- k** Drie voorbeelden van externe integratie zijn:
- 1 integratie van het financiële informatiesysteem van een organisatie met dat van een bank;
 - 2 integratie van het financiële informatiesysteem van een organisatie met dat van een leverancier voor het plaatsen van bestellingen;
 - 3 integratie van het financiële informatiesysteem van een organisatie met dat van de Belastingdienst.